

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Arena resursskola Linköpings kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Arena resursskola. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Arena resursskola i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver variera undervisningens arbetssätt och arbetsformer i högre utsträckning för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och individanpassat stöd så att de kan tillgodogöra sig alla delar av undervisningen.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla metoder för att ytterligare involvera eleverna i undervisningens utformning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **28 april 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Undervisningens mål och syfte

Lärarna tydliggör undervisningens mål och syfte för eleverna. Vid varje lektion står lektionens mål på tavlan och lärarna arbetar på olika sätt för att tydliggöra vilka kunskaper eleverna ska utveckla genom olika arbetsområden. Till exempel genom att bryta ner ett mål i flera delar och förklara delarna eller genom att koppla det till sådant som är bekant för eleverna. Lärarna pratar också med eleverna om nyttan med kunskaperna kopplat till deras vardag och framtid så att även syftet med arbetsuppgifterna blir tydligt för dem.

Variation i undervisningen

Undervisningen består av olika arbetssätt och redovisningsformer, men är inte tillräckligt varierad för att stimulera eleverna i lärandet. Lärarna använder sig mestadels av olika arbetssätt och anpassar dessa utifrån

elevgruppen och tid på dagen. Till exempel genom att arbeta mer praktiskt i slutet av dagen när eleverna är trötta. Eleverna ges också möjlighet att redovisa sina kunskaper på olika sätt, exempelvis genom muntlig redovisning, spel, rollspel, skrivtester eller genom att spela in när de redogör för sina kunskaper. Trots detta saknas det i flera ämnen en balanserad variation i de arbetssätt som tillämpas då undervisningen i dessa ämnen domineras av muntlig interaktion i helgrupp där inte alla elever görs aktiva vid diskussionerna vilket kan bidra till att de tappar fokus.

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får reflektera och diskutera tillsammans, men det saknas delvis strukturer för att alla elever ska få samma möjlighet att öva på detta. Gemensamma samtal är en påtaglig del av undervisningen och sker framför allt genom att läraren ställer frågor till klassen under genomgångar. Det förekommer också mer strukturerade metoder, så som att eleverna får diskutera frågor i så kallade bikupor eller par innan de lyfter det i helklass. Lärarna arbetar dessutom aktivt för att skapa ett gott samtalsklimat och har vissa strategier för att alla elever ska komma till tals och våga framföra sina åsikter, såsom att rikta frågorna, ge elever mer tid för att uttrycka sig och ge enskilda elever stöd. Strategierna handlar dock snarare om att stödja eleven i stunden än att i förväg ge dem planerade strukturer. I delar av undervisningen saknas sådana strategier vilket resulterar i att inte alla elever blir delaktiga vid samtalen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver variera undervisningens arbetssätt och arbetsformer i högre utsträckning för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det inte alltid finns en väl avvägd balans i variationen vid val av arbetssätt i undervisningen. I delar av undervisningen finns det arbetssätt som är dominerande. Detta riskerar leda till att elever som tillgodogör sig undervisningen bättre genom andra arbetssätt inte blir stimulerade, vilket i sin tur påverkar deras möjlighet att lära och utvecklas.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, diskuterar hur olika arbetssätt gynnar olika elevers kunskapsutveckling och tar fram strategier för hur de skapar en balans i undervisningen som gynnar alla elever. Fokus i samtalen bör vara på hur olika arbetssätt kan väljas utifrån både ämnets innehåll och elevers olika behov så att alla elever kan göras aktiva och delaktiga i undervisningen. I arbetet kan med fördel också elevernas åsikter samlas in och användas för att få ett underlag i det fortsatta arbetet.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Arbetssätt och arbetsuppgifter är huvudsakligen anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov, men gemensamma arbetssätt anpassas inte alltid till elevernas behov. Det finns ett strukturerat arbete för att kartlägga elevernas behov och förutsättningar inför det att elever börjar i resursskolan samt för att följa upp elevernas kunskapsutveckling kontinuerligt. Utifrån detta anpassar lärarna undervisningen löpande för att arbetsuppgifter ska vara på en lagom nivå. Det är dock främst när elever arbetar med individuella uppgifter som individanpassningarna görs. Till exempel får elever då olika utmanande material och individuellt utformade uppgifter samt möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt. Elever kan också få delar av sin undervisningen i andra grupper och årskurser för att utmanas och ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. De

gemensamma delarna i undervisningen utgår däremot främst från en generell nivå, till stor del baserat på en nivå för betyget E. Lärare och övrig personal beskriver förvisso att de delar som är gemensamma och inte helt anpassade utifrån varje elevs förutsättningar och behov utgör en liten del av undervisningen och att de efterföljande uppgifterna och övningarna är individanpassade. Det framgår dock att dessa gemensamma delar i undervisningen är dominerande i flera ämnen.

Eleverna ges överlag ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att förstå, komma igång och bibehålla sitt engagemang, men inte i alla delar av undervisningen. Lärarna ger eleverna stöd genom att tydliggöra vad de ska arbeta med och hur länge. Det finns även tidshjälpmedel som visar hur lång tid det är kvar av arbetet. I klassrummen finns också avgränsande skärmar och hörlurar som eleverna kan använda för att kunna bibehålla fokus under enskilt arbete. Lärarna använder dessutom stödstrukturer såsom tydliga instruktioner, såväl muntligt och skriftligt, samt bildstöd och individuell handledning för att eleverna ska kunna genomföra de olika arbetsuppgifterna. Samtidigt ges eleverna inte ett aktivt individanpassat stöd för att vara aktiva och fokuserade vid de gemensamma genomgångar som präglar delar av undervisningen.

Struktur i undervisningen

Undervisningen innehåller en tydlig struktur som skapar förutsägbarhet samtidigt som lärarna planerar för flexibilitet och att ställa om undervisningen utifrån uppkomna behov. Lärarna har gemensamma strukturer för att skapa trygghet och förutsägbarhet bland annat genom startuppgifter, information om lektionens innehåll och syfte samt fasta platser i klassrummen. Lärare inleder också lektioner genom att återkoppla till föregående lektion och avslutar med att repetera vad de har gjort och vad det syftade till. Lärarna stämmer också av elevernas dagsform och ork och anpassar undervisningen därefter. De väljer då vanligen att förändra elevernas arbetsuppgifter så att målet med lektionen kan nås, snarare än att enbart ta bort uppgifter och skala av innehållet. Till exempel beskriver lärarna att de utifrån den respons som de får från eleverna i början av lektionen kan välja arbetsformer, så som enskilt eller gemensamt arbete eller mer praktiska och lekfulla arbetssätt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och individanpassat stöd så att de kan tillgodogöra sig alla delar av undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det finns delar i undervisningen där eleverna inte ges ett tillräckligt och individanpassat stöd. I flera ämnen domineras undervisningen av gemensamma genomgångar och samtal vilket, utan rätt stöd, kan vara en utmaning för elever att delta i. Om elever inte ges ett tillräckligt stöd för att förstå innehållet riskerar det att elever blir passiva och omotiverade vilket i sin tur påverkar deras förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, diskuterar hur det individuella stödet kan utformas för att alla elever ska kunna vara aktiva och delaktiga och på så sätt kunna tillgodogöra sig alla delar av undervisningen. Förslagsvis kan lärarna också diskutera vilket lärarstöd som behövs vid längre genomgångar eller andra aktiviteter som kan vara utmanande för vissa elever i samband med de ovan föreslagna samtalen om ökad variation i arbetssätt. Även i detta arbete kan med fördel elevernas synpunkter samlas in och användas.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

Lärarna förmedlar höga förväntningar på eleverna i undervisningen och arbetar på olika sätt för att stärka deras självförtroende och motivation. Lärarna utgår i undervisning från aktuella händelser och elevers intresse för att skapa ett intresseväckande innehåll, vilket kan bidra till ökad motivation. Lärarna är dessutom uppmuntrande och arbetar för att stärka elevernas självförtroende genom att lyfta fram deras styrkor i samtalen med eleverna. Lärarna arbetar också för att skapa goda relationer med eleverna och en trygg lärandemiljö. Till exempel fokuserar inte lärarna främst på elevers eventuellt felaktiga svar utan använder dem i lärandet. Lärarna tydliggör också för eleverna att det finns olika sätt att nå målen på, vilket kan påverka deras självförtroende positivt. Dessutom undervisar lärarna även klasser från övriga Arenaskolan vilket rektorn beskriver kan bidra till att lärarna ställer adekvata krav på eleverna och har höga förväntningar på dem.

Lärarna ger eleverna visst stöd för att de ska bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor. Detta görs bland annat genom att lärarna visar och jämför elevernas arbeten med sådant de gjort tidigare. De för också samtal med eleverna löpande om deras resultat och vad de behöver arbeta vidare med. Dessutom följer lärarna kontinuerligt upp elevernas utveckling och tar bort stödstrukturer när de inte längre behövs och påtalar detta för eleven. Vidare för lärarna samtal med eleverna om hur de lär sig och var eleven befinner sig i förhållande till betygskriterierna. Det varierar dock i vilken utsträckning sådana samtal förs med olika elever och det är främst i samband med betygsättning och utvecklingssamtal som samtalen förs.

Elevers involvering i undervisningen

Lärarna ger i begränsad omfattning eleverna möjlighet att ha inflytande över undervisningens utformning. Lärarna uppger förvisso att de efterfrågar elevernas synpunkter på undervisningen, men enligt eleverna handlar det snarare om hur det går för dem än om hur de upplever olika metoder och arbetssätt. Lärarna uppmuntrar visserligen även eleverna att framföra sina åsikter i spontana samtal och ger eleverna vissa möjligheter att påverka undervisningen i vardagen. Det saknas dock strukturerade

former för att regelbundet samla in och ta hand om alla elevers synpunkter för att involvera dem i undervisningens utformning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla metoder för att ytterligare involvera eleverna i undervisningens utformning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna i begränsad omfattning involverar eleverna vid undervisningens utformning. Visserligen efterfrågar lärarna ibland vad eleverna tycker vid spontana samtal, men mer strukturerade former för att involvera eleverna i undervisningens utformning saknas. Ett reellt elevinflytande främjar ett aktivt engagemang hos elever. Det är därtill viktigt att samtliga elever ges förutsättningar att uttrycka sina synpunkter för att motiveras i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, gemensamt diskuterar hur de kan öka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen. Arbetet kan förslagsvis inledas med att diskutera på vilket sätt lärarna gör för att samla in elevernas synpunkter på undervisningen idag samt hur de i arbetet får med alla elever. Utifrån vad som framkommer kan sedan lärarna utveckla olika tillvägagångssätt för att strukturerat och kontinuerligt samla in elevernas synpunkter och förmedla inom vilka ramar de har möjlighet till påverkan men även berätta för eleverna när de har påverkat undervisningen. Ett särskilt fokus behöver riktas mot hur dessa strukturer och metoder stödjer samtliga elever att våga komma till tals och ha inflytande över sådant som rör dem.

På Skolinspektionens vägnar

Kristina Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Cristina Svensson

Daniel Nilsson

Föredragande

Signerat av: Daniel Nilsson

I handläggningen av ärendet har även utredaren Maria Lindersson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Arena resursskola i Linköpings kommun ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 15 elever i årskurserna 7–9 elever på skolenheten. Skolinspektionen besökte Arena resursskola den 23 september. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Maria Lindersson.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Två lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med övrig personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns* eller *i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.